

Sygn. akt VII U 2970/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Synak

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2018 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy M. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty socjalnej

na skutek odwołania M. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 3 marca 2017r. nr (...)

oddala odwołanie.

SSO Monika Popielińska

Sygn. akt VII U 2970/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 marca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu M. M. (1) prawa do renty socjalnej powołując się na to, że komisja lekarska pozwanego orzeczeniem z 28 lutego 2017 r. uznała, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy (k. 14 akt rentowych).

Odwołanie z dnia 15 grudnia 2012 r. od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony M. M. (1), wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie ubezpieczonemu prawa do renty socjalnej od dnia złożenia wniosku oraz o zasądzenie na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów procesu, według norm przepisanych. W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał, że choruje na ADHD i autyzm dziecięcy od około 6 roku życia. Ukończył on szkołę średnią i zdał egzamin maturalny. Ubezpieczony wskazał, że mieszka wraz z rodzicami, nie jest samodzielny, wymaga pomocy w załatwianiu spraw życia codziennego, nie ma zawodu i pracy. W wyniku diagnozy psychologa stwierdzono u ubezpieczonego, że nie spełnia kryterium uczenia się. W ocenie ubezpieczonego powyższe przyczyny uzasadniają niniejsze odwołanie (k. 2-5 akt sprawy).

Pozwany organ rentowy w odpowiedzi z dnia 19 kwietnia 2017 r. na odwołanie ubezpieczonego wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację podaną w zaskarżonej decyzji (k. 11 akt sprawy).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. M. (1), urodził się w dniu (...)

Dnia 29 grudnia 2016 r. złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej. Ubezpieczony już wcześniej starał się o prawo do renty socjalnej – bezskutecznie.

Ubezpieczony ukończył szkołę średnią i zdał egzamin maturalny.

Dnia 27 marca 2017 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. zaliczył ubezpieczonego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Orzeczenie powyższe zostało wydane do 31 marca 2019 r. Ustalony stopień niepełnosprawności komisja datowała na 26 stycznia 2017 r.

Dnia 23 maja 2011 r. Powiatowa Komisja Lekarska w K. uznała ubezpieczonego za trwale i całkowicie niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju, mobilizacji i w czasie wojny. Komisja rozpoznała u ubezpieczonego zaburzenia nerwicowe, znaczne upośledzenie zdolności adaptacyjnych, utrwalone ADHD, słabą budowę ciała oraz wzrost poniżej 155 cm.

Ubezpieczony jest uczestnikiem Warsztatu Terapii Zajęciowej w K. od 28 grudnia 2017 r. przechodząc rehabilitację schorzeń ADHD oraz (...).

(okoliczności bezsporne, vide: wniosek o rentę socjalną z dnia 14 grudnia 2009 r. – k. 1-2 akt rentowych, wniosek o rentę socjalną z dnia 29 grudnia 2016 r. – k. 10-11 akt rentowych, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 6 akt sprawy, orzeczenie nr 152 Powiatowej Komisji Lekarskiej w K. – k. 7 akt sprawy, opinia Warsztatu Terapii Zajęciowej w K. – k. 78 akt sprawy)

W związku z wnioskiem o rentę socjalną stan zdrowia ubezpieczonego został poddany ocenie lekarza orzecznika pozwanego, który w opinii z dnia 27 stycznia 2017 r., rozpoznał u ubezpieczonego naruszenie funkcji psychicznych w przebiegu ADHD co narusza sprawność organizmu w stopniu niewielkim - potwierdza to badanie lekarskie i dokumentacja medyczna. W stanie psychicznym ubezpieczonego stwierdzono wyrównany nastrój i napięcie, dobrą aktywność złożoną, bez zaburzeń zachowania, bez zaburzeń uwagi i niepokoju w czasie badania. Ubezpieczony zgłaszał zaburzenia uwagi pojawiające się po ok. 1 godz czytania czy 2-3 godz. gry na komputerze. Leczony specjalistycznie C. - co pozwoliło uzyskać poprawę funkcji uwagi, w badaniu psychologa - bez cech upośledzenia umysłowego, niewielkie zmiany organiczne w (...). Dysfunkcja ta ma charakter przewlekły i w porównaniu do poprzedniego badania orzeczniczego nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia. Stwierdzono, że naruszona sprawność organizmu u ubezpieczonego nie uniemożliwia wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Opinią z tego samego dnia lekarz orzecznik ZUS ustalił, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Ubezpieczony zakwestionował trafność powyższego orzeczenia wnosząc od niego sprzeciw.

W związku z powyższym stan zdrowia ubezpieczonego został poddany ocenie komisji lekarskiej pozwanego, która opinią z dnia 28 lutego 2017 r. rozpoznała u niego subiektywnie zgłaszane skargi dotyczące zaburzenia koncentracji, pamięci, nadpobudliwość. W badaniu stwierdzono brak objawów podrażnieniowych i ubytkowych, bez istotnego ograniczenia sprawności ruchowej, wydolność oddechową i krążeniową. W porównaniu do poprzedniego badania orzeczniczego nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia. Naruszona sprawność organizmu nie uniemożliwia wykonywania ubezpieczonemu jakiegokolwiek pracy. Komisja lekarska podtrzymała stanowisko lekarza orzecznika I instancji.

Orzeczeniem z tego samego dnia Komisja Lekarska ZUS ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 3 marca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu M. M. (1) prawa do renty socjalnej z uwagi na fakt, że komisja lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 28 lutego 2017 r. nie stwierdziła całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego.

(okoliczności bezsporne, vide: opinia lekarza orzecznika ZUS – k. 5 dokumentacji lekarskiej, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS – k. 12 akt rentowych, sprzeciw ubezpieczonego – k. 21 dokumentacji lekarskiej, opinia Komisji Lekarskiej ZUS – k. 22 dokumentacji lekarskiej, orzeczenie komisji lekarskiej ZUS – k. 13 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 3 marca 2017 r. – k. 14 akt rentowych)

W celu ustalenia, czy stan zdrowia ubezpieczonego czyni go całkowicie niezdolnym do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia i w trakcie nauki w szkole lub do momentu jej ukończenia, Sąd, dnia 29 maja 2017 r., na mocy art. 279, 284 i 292 k.p.c. wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych z listy biegłych sądowych: psychiatry lek. med. A. G., psychologa B. Ś. i specjalisty medycyny pracy prof. B. J..

(dowód: postanowienie z dnia 29 maja 2017 r. – k. 20 akt sprawy).

Biegła sądowa psycholog na podstawie danych z akt sprawy i bezpośredniego badania psychologicznego stwierdziła u M. M. (1):

- Sprawność intelektualną w normie.
- ADHD w wywiadzie.

W ocenie biegłej psycholog wnioskodawca z uwagi na stan psychiczny i sprawność intelektualną oraz poznawczą nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Nie stwierdzono u niego upośledzenia intelektualnego, depresji ani choroby psychicznej. Zdaniem biegłej ma on osobowość zwartą, z cechami niedojrzałości, bez zaburzeń psychopatologicznych.

Biegły sądowy psychiatra rozpoznał u ubezpieczonego ADHD w wywiadzie, deficyt wzrostu i wagi - 153 cm wzrostu i 48 kg wagi.

Na podstawie badania sądowno-psychiatrycznego przeprowadzonego w warunkach ambulatoryjnych oraz po analizie akt sprawy i dokumentacji medycznej biegły psychiatra nie stwierdził u ubezpieczonego i upośledzenia umysłowego, choroby psychicznej i innych zaburzeń psychicznych znacznie wpływających na sprawność ustroju i uniemożliwiających pracę zawodową. Aktualnie ubezpieczony nie zdradza nasilonych zaburzeń osób z nadpobudliwością ruchową i nasilonymi zaburzeniami osobowości. Ubezpieczony nie będąc osobą chorą psychicznie i upośledzoną umysłowo ma zachowaną możliwość kontroli swoich zachowań w stopniu, który powinien mu umożliwiać pracę zarobkową. W ostatnich latach objawy ADHD nie były znacznie nasilone i nie wymagały leczenia specjalistycznego. Biegły psychiatra przychylił się do opinii ZUS. Prowadzenie terapii farmakologicznej i psychologicznej, mającej poprawić funkcjonowanie społeczne badanego, nie wyklucza jego aktywności zawodowej. Zdaniem biegłego psychiatry, w zakresie stanu psychicznego M. M. (1) nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Biegły sądowy z zakresu medycyny pracy dokonał u ubezpieczonego rozpoznania następujących schorzeń:

1. ADHD w wywiadzie, zaburzenia osobowości.
2. Niski wzrost, słaba budowa ciała.

Zdaniem biegłego powyższe zmiany chorobowe nie czynią ubezpieczonego osobą całkowicie niezdolną do zatrudnienia.

Na podstawie całokształtu wywiadu chorobowego, badania fizykalnego oraz dokumentacji medycznej w aktach sprawy biegły wyjaśnił, że ubezpieczony od dzieciństwa wykazuje cechy ADHD i zaburzenia osobowości o średnim nasileniu,

przy prawidłowym stopniu rozwoju umysłowego i sprawności intelektualnej, bez zaburzeń psychotycznych ani otepiennych, bez zaburzeń depresyjnych. Wymaga dalszej pomocy psychologicznej i leczenia farmakologicznego oraz współpracy rodziny w kształtowaniu postaw społecznych. Ukończył szkołę średnią - zdał maturę, posiada możliwość nabycia kwalifikacji i umiejętności do podjęcia pracy biurowej, czy w zawodach nie wymagających szczególnych predyspozycji psycho-fizycznych; sprzedawcy, magazyniera, archiwisty, pomocnika biurowego. Wskazane jest dla niego podjęcie zatrudnienia dla kształtowania właściwych postaw społecznych, dobrego kontaktu z otoczeniem, usamodzielnienia ekonomicznego, przzerwania poczucia bezradności i zależności. Biegły podzielił opinie pozostałych biegłych i stanowisko organu rentowego.

(dowód: opinia sądowo-psychologiczna k. 36-38 akt sprawy, opinia sądowo-psychiatryczna k. 48-50 akt sprawy, opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy – k. 57-58 akt sprawy)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, jak również w aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. W związku z powyższym Sąd również nie znalazł podstaw by podważyć jej wiarygodność.

Z uwagi na decydujące znaczenie wiadomości specjalnych Sąd orzekając w przedmiotowej sprawie, mając na uwadze schorzenia na które cierpi ubezpieczony, dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa, psychiatry oraz specjalisty z zakresu medycyny pracy. Sąd w całości przychylił się do wniosków ubezpieczonego o powołanie biegłych powyższych specjalności (k. 2 i k. 18 akt sprawy), uznając, że jego schorzenia, ujawnione w dostępnej dokumentacji, wymagają oceny przez wymienionych specjalistów.

Oceniając opinie biegłych Sąd miał na uwadze, iż warunkiem uznania opinii za podstawę ustaleń faktycznych jest ustalenie, że jest ona zupełna (kompletna i dokładna) oraz komunikatywna (zrozumiała, jasna). Dowód z opinii biegłych musi zatem oceniony być z zachowaniem następujących wskazań, tj. czy:

- 1) biegły dysponuje wiadomościami specjalnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy (argument z art. 278 § 1 k.p.c.);
- 2) opinia biegłego jest logiczna, zgodna z doświadczeniem życiowym i wskazaniem wiedzy (argument z art. 233 § 1 k.p.c.);
- 3) opinia ta jest wyczerpująca i jasna (argument z art. 285 § 3 k.p.c. i art. 286 k.p.c.).

Specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który zazwyczaj nie posiada wiadomości specjalnych, a nawet jeśli jest inaczej, nie może się na nich wyłącznie oprzeć.

Opinie dotyczące stanu zdrowia ubezpieczonego i jego wpływu na zdolność do wykonywania pracy zostały wydane przez biegłych sądowych z wieloletnim doświadczeniem, których kwalifikacje nie były kwestionowane i nie budziły najmniejszych wątpliwości Sądu.

Opinie zostały wydane po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonego, analizie całej przedłożonej przez strony dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujących się w aktach ZUS, a zatem na podstawie kompletnego materiału dowodowego. Biegli wyjaśnili, iż z uwagi na stan psychiczny i fizyczny ubezpieczonego nie jest on aktualnie całkowicie niezdolny do pracy mimo naruszenia sprawności organizmu pod postacią ADHD oraz słabej budowy ciała. Wyjaśniono, że ubezpieczony ukończył szkołę średnią - zdał maturę, posiada możliwość nabycia kwalifikacji i umiejętności do podjęcia pracy biurowej, czy w zawodach nie wymagających szczególnych predyspozycji psychicznych bądź fizycznych. Biegli psycholog oraz psychiatra zaprzeczyli by u ubezpieczonego występowało upośledzenie psychiczne, przeciwnie, jego sprawność intelektualna została oceniona jako nieodbiegająca od normy. Sąd ponadto, w pełni przychylił się do wskazań biegłego z zakresu medycyny pracy wskazującego na pozytywny wpływ dla

podjęcia przez ubezpieczonego zatrudnienia celem kształtowania właściwych postaw społecznych, dobrego kontaktu z otoczeniem, usamodzielnienia ekonomicznego, przerwania poczucia bezradności i zależności.

Zarówno pozwany organ rentowy jak i ubezpieczony nie kwestionowali opinii zaprezentowanych przez biegłych w sprawie.

Również posiadanie przez ubezpieczonego orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie przedłożyły się wprost na stopień niezdolności do pracy. Brak jest bowiem podstaw do utożsamienia pojęć prawnych "niezdolności do pracy" i "niepełnosprawności", skoro każde z tych pojęć posiada odmienną definicję legalną. Orzekanie w sprawie ustalenia stopnia niezdolności do pracy oraz w sprawie ustalenia stopnia niepełnosprawności należą do innych organów i stanowić mają konieczną przesłankę prawną dla ustalenia prawa do korzystania z różnego rodzaju świadczeń lub uprawnień. Definicja prawna pojęcia "niepełnosprawności" ujęta została szerzej, aniżeli definicja prawna pojęcia "niezdolności do pracy". W konsekwencji każda osoba, która uzyskała orzeczenie "o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy" jest uznawana równocześnie za "osobę niepełnosprawną", ale nie każda osoba "niepełnosprawna" staje się automatycznie "osobą niezdolną do pracy" (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 czerwca 2014 r., III AUa 1148/13, LEX nr 1499017). Niepełnosprawność odnosi się bowiem do ról społecznych – funkcjonowania w życiu społecznym. Natomiast niezdolność do pracy jest ściśle związana z wykonywaniem pracy. Osoba, która uzyskała orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie staje się na jego mocy osobą niezdolną do pracy. Musi jeszcze spełniać warunki z ustawy emerytalno-rentowej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2010 r., III UK 60/09, LEX 585847). Zaś w wyroku z dnia 20 stycznia 2010 r. (II UK 154/09, LEX 583803) Sąd Najwyższy stwierdził, że orzeczenie o stopniu niepełnosprawności służy do innego celu niż nabycie na jego podstawie świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Wydawane jest ono na podstawie ustawy, która nie ma zastosowania przy ustaleniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zatem nie może stanowić podstawy do przyjęcia, że osoba z takim orzeczeniem jest niezdolna do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi przez nią kwalifikacjami zawodowymi. Oznacza to, że nie można utożsamiać niepełnosprawności z niezdolnością do pracy, od której zależy nabycie prawa do renty.

Dalej na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. Sąd pominął wniosek ubezpieczonego o przesłuchanie w charakterze świadka matki ubezpieczonego K. M. na okoliczność stopnia jego nieporadności życiowej ubezpieczonego, ograniczonej zdolności do samodzielnej egzystencji oraz niezdolności do pracy – zgłoszony w punkcie 5 odwołania (k. 3 akt sprawy), albowiem decydujące znaczenie mają dane zawarte w dokumentacji medycznej, którego nie mogą podważyć subiektywne oceny członków rodziny a nadto sąd uwzględnił fakt, iż na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2018r. matka ubezpieczonego jako ustanowiony w sprawie pełnomocnik przedstawiła w sposób wyczerpujący stanowisko. Zważyć należy, że Sąd w najmniejszym stopniu nie neguje, że w związku ze stwierdzonymi schorzeniami ubezpieczony napotyka na bariery w codziennym funkcjonowaniu, co wynika nie tylko z treści odwołania, lecz także z opinii o uczestniku wystawionej przez Warsztaty Terapii Zajęciowej (k. 78 akt sprawy) – nie przesądza to jednak o niezdolności ubezpieczonego do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Istotne w okolicznościach przedmiotowej sprawy jest jednak, o stanie zdrowia ubezpieczonego i jego wpływie na zdolność do pracy wypowiedzieli się w sposób wyczerpujący biegli, którzy na podstawie dokumentacji medycznej, wywiadu i badania ubezpieczonego wydali opinie, których wnioski Sąd podzielił w całości. Biegli to specjaliści z długoletnim doświadczeniem zawodowym, którzy nadto zgodnie z postanowieniem dowodowym z dnia 29 maja 2017 r. (k. 20 akt sprawy) wydanym w przedmiotowej sprawie byli zobowiązani do zapoznania się z całokształtem zgromadzonej dokumentacji oraz przeprowadzenia stosownych oględzin.

Odwołanie ubezpieczonego nie jest zasadne i jako takie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (dalej: ustawa rentowa) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

1. przed ukończeniem 18 roku życia;

2. w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
3. w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Zgodnie z ust. 2 osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

1. renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
2. renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Stosownie do treści art. 5 powołanej ustawy rentowej, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje obecnie lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej "lekarzem orzecznikiem", na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2016 r. poz. 887 j.t. ze zm.), dalej: ustawa emerytalna. Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy osobą całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Przepis art. 12 ust. 1 ustawy emerytalnej, definiując niezdolność do pracy, stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu, i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Przepisy ust. 2 i 3 wskazują, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Natomiast zgodnie z jej art. 13 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Dokonując analizy pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy), jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiegokolwiek pracy). Osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy jest więc osoba, która spełniła obydwa te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04). W orzecznictwie przyjmuje się również (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2003 r., II UK 11/03 oraz z dnia 5 lipca 2005 r., I UK 222/04), że decydującą dla stwierdzenia niezdolności do pracy jest utrata możliwości wykonywania pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu przy braku rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Gdy więc biologiczny stan kalectwa lub choroba, nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, to brak prawa do tego świadczenia.

Prawa tego nie można w szczególności wywodzić z przewidzianych w art. 13 ustawy przesłanek, a więc: stopnia naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowości przekwalifikowania zawodowego, przy wzięciu pod uwagę rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy, poziomu wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych, bowiem odnoszą się one tylko do ustalania stopnia lub trwałości niezdolności do pracy. Są więc bez znaczenia, jeżeli aspekt biologiczny (medyczny) wskazuje na zachowanie zdolności do pracy. Obiektywna możliwość podjęcia dotychczasowego lub innego zatrudnienia, zgodnie z poziomem kwalifikacji, wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych może być brana pod uwagę tylko wówczas, gdy ubiegający się o rentę jest niezdolny do pracy z medycznego punktu widzenia, gdyż oba te aspekty muszą występować łącznie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 675/98, OSNAPiUS 2000 nr 16, poz. 624). O niezdolności do pracy nie decyduje więc niemożność podjęcia innej pracy warunkowana wiekiem,

poziomem wykształcenia i predyspozycjami psychofizycznymi, lecz koniunkcja niezdolności do pracy z niezdolnością do przekwalifikowania się do innego zawodu.

Podkreślić należy, że aby spełnić przesłanki do nabycia prawa do renty socjalnej koniecznym jest, aby występująca u osoby ubiegającej się o świadczenie niezdolność występowała w stopniu całkowitym.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to, czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy z ogólnego stanu zdrowia.

Nie budziło wątpliwości Sądu, że cierpi on schorzenia w postaci zespołu nadpobudliwości z deficytem uwagi (ADHD) oraz niski wzrost i słabą budowę ciała, jednakże to nie fakt występowania schorzeń, a jedynie stopień ich zaawansowania, może powodować niezdolność do pracy. Należy wskazać przy tym, iż subiektywna ocena stanu zdrowia ubezpieczonego i jego przekonanie, że jest niezdolny do pracy, nie może zastąpić oceny dokonanej przez biegłych sądowych – wysokiej klasy specjalistów, którzy w przekonujący sposób uzasadnili swoje stanowisko (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 1998 r., II UKN 466/97).

Należało jeszcze raz podkreślić, że w postępowaniu o rentę socjalną nie jest istotne ustalenie czy rozpoznane zostały u ubezpieczonego określone jednostki chorobowe (jest to bowiem zadanie lekarza prowadzącego leczenie), a poczynienie ustaleń czy ubezpieczony był (we wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy rentowej okresach) i nadal jest całkowicie niezdolny do pracy. Postępowanie to musiało się zatem oprzeć na opiniach biegłych sądowych, albowiem Sąd nie posiada wiadomości specjalnych wymaganych do poczynienia takiego ustalenia. Należało wskazać, że wybór specjalności owych biegłych nastąpił całkowicie zgodnie z wnioskami ubezpieczonego. Biegli potwierdzili, pozwany nie kwestionował, a sam Sąd nie neguje występowania u ubezpieczonego sprecyzowanych powyżej schorzeń. Sąd dostrzega i docenia wkład pełnomocnika – matki ubezpieczonego w leczenie syna oraz udział w niniejszym postępowaniu, jednakże odnosząc się do oświadczenia złożonego na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2018 r. (k. 79-80 akt sprawy), także za nieistotne należało uznać przyczyny powyższych schorzeń i czas w których one wystąpiły – tak długo jak nie powodują one całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego. Okoliczność braku niezdolności do pracy została natomiast zgodnie potwierdzona przez wszystkich biegłych i przyjęta przez tut. Sąd.

W tej sytuacji Sąd oceniając wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału, w oparciu o obowiązujące przepisy przyjął, że odwołanie było bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.

SSO Monika Popielińska